

Kapitola sedmnáctá.

Modlitba.

Pro Tajemství Bible zpracoval Ladislav Hodač

Každá obětovaná oběť byla ve skutečnosti modlitbou k Bohu o pomoc. Mohla být jako v případě oběti za hřích a přestoupení, modlitbou za odpuštění. Mohla být také modlitbou, díky a chvály, jako v případě oběti za usmíření. Mohla být modlitbou za zasvěcení a věnování jako v případě oběti zápalné. Mohla být modlitbou za společenství při obětování suché oběti. Mohla být modlitbou díkyvdání za zvláštní osvobození, nebo modlitbou za věc, po které člověk velmi toužil, jako v oběti ze slibu a dobrovolné. Také se mohlo stát, že Bůh někoho uzdravil z nemoci, nebo že žena ve zdraví porodila dítě, nebo že lidé zažili nějaké velké osvobození. Všechny takové příležitosti přímo volaly po zvláštním díkyvdání a chvále a po přiměřené oběti.

Nejvyšším cílem modlitby je společenství. To je třeba zdůraznit, protože pro mnohé křesťany je modlitba jenom prostředkem, jak něco od Boha získat. Takoví lidé cítí, že se jim něčeho nedostává. Proč o to Boha nepožádat, cožpak neslíbil, že nám pomůže, když budeme mít nedostatek? Díky tomuto způsobu uvažování se mnohé modlitby skládají většinou ze žádostí o věci, jak dobré, tak nedobré. Pro takové lidi je Bůh nevyčerpatelným zdrojem darů. Mají tendenci hodnotit své křesťanství množstvím příznivých odpovědí. Když nedostanou, oč žádali, jsou nespokojení. Domnívají se, že by Bůh měl vyhovět jejich žádostem. Nechtějí ke své modlitbě připojit slova – „ale staň se vůle tvá“ – prosí jako marnotratný syn – „otče dej mi“.

Lukáš 15:12 Mladší z nich řekl otci: ‚Otče, dej mi díl majetku, který na mne připadá.‘ On jim rozdělil majetek.

Staň se vůle Tvá.

Nelze popřít, že modlitby, ve kterých lidé o něco prosí, jsou legitimní. Musíme ale zdůraznit, že tato forma modlitby nemá převládat. Modlitby chval, díkyvdání a vzývání, by vždy měly mít přednost. Touha podřídit se Boží vůli a plně se Mu zasvětit, by měla být hlavním obsahem modliteb. Měli bychom se snažit přestat modlit se za to, co si my přejeme a místo toho se usilovně snažit nalézt to, co Bůh si přeje pro nás, abychom s Kristem pak mohli říci: „Otče, ne má vůle, ale Tvá vůle ať se stane.“

Modlitba není náhražkou za osobní snahu. Křesťan, který má před sebou těžký úkol, má právo prosit Boha o pomoc a očekávat, že mu odpoví. To ale neosvobozuje od tvrdé práce. Bůh posílí jeho rozum, osvěží mysl, ale nepřijme modlitbu jako náhradu za duševní úsilí a nepomůže těm, kdo jsou líní. Ve většině případů, jde modlitba a práce ruku v ruce. Boha nelze na svou stranu získat pochlebováním, lichocením, nadcházením si Ho, nebo obtěžováním. Někteří špatně chápou biblický příběh o dotěrné vdově. Neuvědomují si, že toto podobenství ukazuje, jakým Bůh není.

Vítězná modlitba.

Neměli bychom však mít dojem, že neexistuje něco, jako na modlitbách s Bohem zápasit, nebo že se potřebujeme Bohu pouze jednou zmínit o tom, co si přejeme a že se to pak objeví. Modlitba není zcela tak jednoduchá. V životě je čas i pro úzkostnou, překonávající modlitbu,

kteřá se dotýká přímo podstaty věcí a není uspokojena, dokud se okolnosti, nebo životy lidí nezmění. Ježíš se modlil celou noc. Jakub zápasil s andělem. Daniel hledal Hospodina modlitbou a postem. Pavel znovu a znovu úpěnlivě prosil Hospodina. Potřebujeme více vážných modliteb a potřebujeme více se modlit s důvěrou.

Modlitba není monolog. Můžeme ji vyjádřit nahlas, nebo může být nevyslovenou touhou duše. Ať už je to jak chce, v modlitbě jde o společenství. Někteří lidé pokládají modlitbu za pouhý způsob informování Boha o jistých věcech, které vyžadují nápravu a o kterých On - podle jejich názoru neví. Připomínají Mu, co by měl udělat. Pronesli svou modlitbu a se slovem Amen, modlitba skončila. Jednalo se přitom o monolog. Doufají, že Bůh rozvážně použije informace, které mu dali, a všechno uvede do pořádku.

V pravé modlitbě ale hovoří Bůh s člověkem a člověk s Bohem. Věrné přátelství nepotrvá dlouho, když bude mluvit jenom jeden. To často ve svých modlitbách děláme a očekáváme, že nám Bůh bude naslouchat. Když pak řekneme amen a zvedáme se z pokleku, Bůh by s námi chtěl začít mluvit, ale my jaksi zavěsíme sluchátko. Přitom jde v modlitbě o výměnu názorů a myšlenek, jde o důvěrný rozhovor s naším Stvořitelem.

Rozjímání.

Důležitou součástí modlitby je rozjímání. Dalo by se říci, že je její nejdůležitější částí a přece je většinou zanedbávána. Přicházíme k Bohu, předložíme Mu své žádosti a odejdeme. To činíme neustále. Informujeme Boha o naší situaci, upozorňujeme Ho na věci, které by měl řešit. Když jsme si takto ulevili, končíme rozmluvu. To většina z nás činí každý den. Ale existuje lepší způsob.

Obzvláště Davidovy Žalmy jsou hlubokou ozvěnou křesťanského citění. David prožil, duši drásající, zkušenosti. Když jednou prchal před Saulem do pouště, tak napsal 63. Žalm. Je to výkřik duše, která touží po Bohu a hlubším poznání Stvořitele. David nebyl očividně spokojen se svým modlitebním životem. Zdálo se, že Bůh je vzdálený, že mu neodpovídá. David zakoušel zdánlivý pocit, že oslovuje Nikoho v prázdné místnosti a přece dychtil po Bohu. Jeho celé nitro žíznilo po Bohu. Copak nebylo cesty, po které by se mohl dostat do skutečné společnosti s Ním?

Pak našel tu cestu, našel uspokojení. Pochopil skutečný význam modlitby i způsob, jak se modlit.

Žalm 63:5–6 ⁵Tak ti budu dobrořečit po celý svůj život, ve tvém jménu budu pozvedat dlaně. ⁶Má duše se sytí tukem, tučnou stravou. A mé rty? Radostným křikem tě chválí má ústa.

Tento Žalm má velkou hodnotu. Mnozí lidé, stejně jako David volají po živém Bohu, ale nejsou nasyceni. Jsou přesvědčeni, že musí existovat něco lepšího, než co zakoušeli. Neustále se modlí a přece se zdá, že Bůh je daleko. Občas se zdá, jakoby jej zahlédli, ale hned je to pryč. To nemůže být vše, co nabízí křesťanská modlitba. David to našel. Řekl: „Má duše je nasycena.“

Jak podivuhodné je to, když lidská bytost dosahuje duchovního hladu. David nám ukazuje cestu, když nás učí, jak máme přemýšlet a rozjímat o Bohu. Většina křesťanů si na Boha vzpomenu a modlí se. Dá se právem říci, že nikdo nemůže být božím dítětem, když se nemodlí. Jen málo lidí je ale vycvičeno k tomu o Bohu rozjímat. Modlitba a rozjímání patří k sobě. Teprve, když toto David udělal, mohl říci, že jeho duše je nasycena.

To činí jen málo křesťanů. Jsou příliš zaměstnaní. Nemají čas. Ženou se od jedné věci k druhé a mají málo času zaposlouchat se sami do sebe, rozjímát a naslouchat Bohu. Mají pocit, že když nevybičují na maximum své aktivity, tak bude mnoho lidí ztraceno. Jsou jako Marta. Nemají čas, aby si sedli k Mistrovým nohám, zatímco svět hyne. Jsou čestní a svědomití, ale jejich heslem je neustálá činnost.

Tichost duše.

A přece, jak mnoho tito lidé ztrácejí, protože si neudělají čas na rozjímání. Žádný člověk se nemůže hnát do přítomnosti Boha a opět rychle ven a očekávat, že bude mít potěšení ze společenství s Ním. Pokoj, který přesahuje chápání, nemůže sídlit v neklidném srdci.

Žalm 4:4–5 ⁴Vězte, že Hospodin si oddělil věrného. Hospodin slyší, když k němu volám. ⁵Chvějte se, ale nehřešte. Přemýšlejte v srdci, na svém lůžku a utište se! Sela.

My lidé se musíme naučit se ztišit.

Žalm 62:6 Jen se ztiš před Bohem má duše, vždyť od něj je má naděje.

Jak podivuhodný Žalm je to. Modlili jste se, vylili jste Bohu své srdce, kterému jedině On rozumí. Neříkejte hned amen a neodcházejte. Dejte Bohu příležitost a čekejte na Něho. Když se nitro člověka zklidní, může Bůh promlouvat. Může se stát, že uslyšíte tichý, něžný hlas.

Pro některé křesťany toto není novinkou. Vědí, jak mohou rozmlouvat s Bohem. Prožili s Ním drahocenné okamžiky, naučili se tiše čekat a drahocenná byla zjevení, kterých se jim dostalo.

Pro jiné je to však nová zkušenost. Naučili se modlit, ale nenaučili se v tichosti čekat na Boha. Rozjímání jako součást modlitby pro ně nebylo důležité. Modlitbu chápali, jako slova uctivě pronášená k Otci v nebesích. Když řekli amen, rozhovor s Bohem, byl pro ně ukončen. A tak to také může být přestože to Bůh tak nezamýšlel. Bůh nás ale vyzývá, abychom na Něj v tichosti čekali. Nejdůležitější částí modlitby není to, co říkáme Bohu, ale to, co Bůh mluví k nám. Bůh má rád, když se modlíme a touží s námi prožít společenství. Naslouchat Bohu v tichosti Svatyně je úžasná zkušenost. Bylo by pro nás uzdravující zažít moc, kterou najdeme jen v tichosti protože tam je Bůh.

Extrémy.

My lidé jsme v nebezpečí, že zajdeme do extrémů. Někteří zavrhnou nařízení daná v Bibli, nebo je berou na lehkou váhu a spoléhají se skoro úplně na svoje dojmy. Takoví lidé jsou ve velkém nebezpečí. Věříme, že Bůh vede ty lidi, kteří chtějí být vedeni, ale takové vedení musí vždy být v souladu se zjevenou Boží vůlí a nikdy nesmí odporovat Písmu. Úžasná je výsada komunikování s Bohem na modlitbách, stejně jako rozjímání. Obojí se ale dá zneužít. Obzvláště mladí a nezkušení křesťané by měli být na pozoru. Jenom velké zkušenosti v Božích věcech a život vykazující poslušnost vůči Boží vůli, uschopní člověka posuzovat procesy v mysli. Satan je vždy připraven vnuknout lidem své myšlenky a je zapotřebí být duchovně bystrý, abychom poznali hlas, který k nám promlouvá. Je nutné ale varovat před hlasem který promlouvá k nitru člověka, ale přitom oponuje hlasu promlouvajícímu skrze Písmo. V dobách Starého zákona byla oběť a modlitba ve Svatyni sloučena. Oběť představovala lítost, vyznání, náhradu a zasvěcení. Když byla oběť položena na oltář, tak to obrazně znamenalo, že se tam položil kající se hříšník se vším, co měl a čím byl. Vyjadřovalo to, že přijímá spravedlnost Zákona, která vyžadovala život hříšníka. Vyjadřovalo to zasvěcení Bohu. Bez tohoto postoje bylo obětování beránka pouhou fraškou. Stejně tak mohou být naše

modlitby pouhou fraškou, pokud se z celého srdce nezřekneme hříchu a nezasvětime se plně Bohu. Základem modlitby musí být upřímnost. Musí být založena na lítosti a zármutku nad hříchy. To je doloženo vyznáním a náhradou. Takto vyřčená modlitba nezůstane bez odpovědi. Bůh je věrný svému slovu.